

Vymáhající věřitelé si proti nynějším povinným vymohli pravoplatný rozsudek, v němž bylo určeno, že jim jako vlastníkům domu č. p. 9 ve Š., zapsanému ve vložce č. 9 poz. knihy pro kat. území Š., přísluší služebnost chůze po cestě mezi stavením č. p. 9 a 8 podél kolny, náležící žalovaným, nyní povinným, a vedoucí na cestu č. kat. 2222/1, a dále v něm uloženo, že jsou povinni trpěti výkon řečené služebnosti a zdržeti se bránění jejímu výkonu do 14 dnů pod exekucí. Podle uvedeného rozsudku navrhli povolení exekuce k vymožení odstranění kamene složeného na pozemku č. kat. 32/1 ve Š., t. j. na cestě mezi stavením č. p. - a 8 podél kolny a povinným náležícího, a to tak, aby ve smyslu uvedeného rozsudku nebylo ve výkonu služebnosti chůze bráněno. Soud první stolice povolil navrženou exekuci. Rekursní soud zamítl exekuční návrh. **Důvody:** Na odstranění hromady kamení, kterou podle žaloby i exekučního návrhu nynější povinní dne 11. května 1936 složili na uvedenou cestu, nebylo žalováno a povinní nebyli též odsouzeni k odstranění uvedeného závadného stavu, nýbrž v rozsudku jest jim uložena jen povinnost zdržeti se bránění výkonu služebnosti chůze; tedy v budoucnosti nečiniti nic, co chůzi brání. Pro vymáhaný nárok — odstranění hromady kamení — nemají vymáhající věřitelé exekučního titulu, a neměl proto první soud exekuci povolit (§ 7 ex. ř.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Podle exekučního titulu byli povinní zavázáni trpěti výkon služebnosti a zdržeti se bránění jejího výkonu. Tento exekuční titul by podle svého obsahu opravňoval k exekučnímu zákroku, kdyby vymáhající věřitelé přednesli, že povinní po vzniku exekučního titulu provedli činy, z nichž plyne, že výkon služebnosti netrpí nebo že proti jejímu výkonu zakročili. Ponechali-li povinní na místě překážky, které byly vymáhajícím věřitelům podnětem k podání žaloby o uznání služebnosti, v této žalobě však nebylo za jejich odstranění žádáno, nesměli povinní podle exekučního titulu brániti oprávněným ve výkonu služebnosti, nebyli však zavázáni k jakémukoli konání, neboť exekučním titulem nebylo jim uloženo plnění, nýbrž jen trpění vůči krokům vymáhajících věřitelů, směřujícím k výkonu jim přiznané služebnosti. Rekursní soud posoudil věc správně.

Čís. 15938.

Předpis § 865, první věty, obč. zák. platí i o procesní způsobilosti osob, jež z jakéhokoli důvodu nebyly zbaveny svéprávnosti, jež však pro duševní chorobu nejsou s to, aby si obstaraly samy po dobu choroby své záležitosti.

(Rozh. ze dne 18. března 1937, R I 233/37.)

Odvolací soud zrušil řízení prvního soudu jako zmatečné a žalobu odmítl, protože se žalobci, který podle znalceva posudku trpí stíhomamem a není způsobilý samostatně před soudem jednati, nedostává procesní způsobilosti (§§ 7, 477 č. 5 c. ř. s.).

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Stěžovatelé uplatňují jen, že o otázce procesní způsobilosti žalobcově rozhodl okresní soud, který usnesením ze dne 4. října 1935 zastavil řízení o jeho zbavení svéprávnosti. Názor ten není správný. Podle § 1 řádu o zbav. svépráv. č. 207/1916 ř. z. mohou býti zbaveny svéprávnosti osoby pro choromyslnost nebo slabomyslnost, jež jsou nezpůsobilé, aby obstarávaly samy své věci. Podle § 1 c. ř. s. jest posuzovati způsobilost zavazovati se, která jest podmínkou procesní způsobilosti, pak nutnost zastupování stran, jimž tato způsobilost schází, podle platných zákonných ustanovení, tedy pro obor občanského práva podle §§ 865 až 868 obč. zák. Z toho jest usuzovati, že platí § 865, první věta, obč. zák. též o osobě, která z jakéhokoli důvodu nebyla svéprávnosti zbavena, jestliže však není pro duševní chorobu s to, aby obstarávala své věci, dokud její choroba trvá. Že tu taková choroba u žalobce jest, vyplývá ze zjištění prvního soudu a sami stěžovatelé uvedli k tomu ve svém podání ze dne 16. února 1935, že žalobce byl v trestním řízení zavedeném proti němu uznán na základě posudku znaleckého za nepřičetného a trestní řízení proti němu zastaveno. Měl-li procesní soud důvodné pochybnosti o procesní způsobilosti žalobcově, jež mohla způsobiti zmatečnost řízení provedeného, byl nejen oprávněn, ale i povinen se jí obíratí a vyvoditi z ní důsledky. Jestliže tedy odvolací soud na základě zjištění prvního soudu o duševním stavu žalobcově zrušil řízení jako zmatečné podle § 477 č. 5 c. ř. s., neposoudil věc nesprávně.

Čís. 15939.

I. Strana, která prohlásila, že se vzdává ústního jednání odvolacího, nesmí býti z tohoto jednání vyloučena, musilo-li býti nařízeno podle § 492, odst. 2, c. ř. s. Též v odvolacím řízení jest strany řádně obeslati k ústnímu jednání odvolacímu a nelze toto jednání konati bez účasti strany se nedostavivší, schází-li výkaz o doručení obsílky k roku, po případě nebylo-li spolehlivě zjištěno, že obsílka byla straně skutečně doručena.

II. Mělo-li dovolání vytýkající zmatečnost úspěch a nevyřídil-li odvolací soud věc konečně, jest vzájemně zrušiti jen útraty nižších stolic, kdežto útraty dovolacího řízení jest vyhraditi dalšímu rozhodnutí ve věci samé.

(Rozh. ze dne 18. března 1937, Rv I 267/35.)